СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИХ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ГРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVII. Ч. 39. Джерзи Сіті, Н. Дж., субота, 16. лютого, 1929. VOL. XXXVII. No. 39. Jersey City, N. J., Saturday, February 16, 1929. THREE CENTS.

БАНДИТИ ВИМОРДУВАЛИ БАНДИТІВ

ДВІ БУТЛЕГЕРСЬКІ ВАТАГИ ВОЮВАЛИ МІЖ СОБОЮ ВЖЕ ВІД ДОВГОГО ЧАСУ. ОДНА З НИХ ЗАЇХАЛА ДО ДРУГОЇ З МАШИНОВИМ КРИСОМ І ВИСТРІЛЯЛА ВСІХ ДО НОГИ, АЛЕ ГОЛОВНОГО ВАТАЖКА НЕ СПІЙМАЛА.

ШИКАГО, 15. лютого. — Місто Шикаго вже відоме в цілім світі зі своїх розбишацьких банд. Та це, що сталося тут учора, перейшло все, що досі було, коли ходить о бандитські напади. Ще від 1924. року треває тут ненависть між двома бандами, з яких одна оперує в північній части міста, а друга в західній. Банди ті заробляли грубі гроші головно на бутлєгерстві. Вони то доставляли алькоголь ледви чи не для цілого міста. З конкуренційних мотивів забили бандити з заходу в 1924. році ватажка бандитів з півночі. Від того часу бандити з півночі забили з пімсти 34 бандитів із заходу.

У відплату за це зайхали вчора бандити з заходу поліційним автомобілем під гаражі, у якім бандити з півночі переховували алькоголь. На переді автомобілю сиділо двох перебраних поліцмєнів. Бандити з півночі думали, що це поліційний наїзд. Тому піднесли руки і відійшли спокійно під стіну, як їм приказано. А було іх семеро. Тоді бандити з півночі скерували проти них машиновий крис і всіх вибили до ноги, а потім зникли. Поліція застала ще одного з пострілених при притомности, але він не хотів нікого зрадити, а за годину помер у шпиталі.

Поліція робить тепер пошукування.

КУЛИДЖ У НЕЗГОДІ З СЕНАТОМ.

ВАШИНГТОН, 15. лютого. — Президент Кулидж вправді підписав ухвалений сенатом закон про розбудову фльоти, але не призначив грошей на цей рік. Кулидж, як відомо, противився цьому, щоби означувати річенець будови, а сенат був іншої думки. Як тільки буджетова комісія довідалася, що Кулидж не підписав видатку на будову ка сей рік, ухвалила сей час на ту ціль $770,000.

БРОКЕРИ ЗАСПОКОЄНІ.

РЕЗЕРВОВИЙ БАНК НЕ ПІДНОСИТЬ ПРОЦЕНТОВОЇ СТОПИ.

НЮ ЙОРК, 15. лютого. — Вчорашне засіданне дирекції Резервового Банку було дуже денервуюче, бо директори вийшли з засідання дуже схвильованими і не хотіли дати представникам преси ніяких пояснень. Подали тільки, що процентова стопа не буде змінена, як і не будуть на разі повзяті ті міри, які були звернені проти спекуляцій.

ЯК РОСТЕ МАЄТКОВА ВАРТІСТЬ.

В НЮ ЙОРКУ ПІДНЕСЛАСЯ ЗА ОДИН РІК ПОНАД МІЛЯРД ДОЛЯРІВ.

НЮ ЙОРК, 15. лютого. — З рамени податкової й оціночної комісії повідомлено мейора Вокера, що майно Ню Йорку зросло на протязі послідного року о $1,291,642,486.

Це відноситься тільки до того майна, що підлягає оподаткованню. Вартість піднеслася головно через піднесення вартости реальностей.

ЗАГАРБАЛИ НАПОЇ ВАРТОСТИ $500,000.

А РАЗОМ З ТИМ І ЛИСТУ КОСТУМЕРІВ.

НЮ ЙОРК, 15. лютого. — Федеральні агенти зробили в одним і тім самім часі два наїзди: один в Менгеттен, а другий у Бруклині, і забрали горівок, яких вартість виносить поважну суму, бо $500,000. Та найбільше радуються тим, що в руки агентів попала ліста богачів і високо поставлених людей у Ню Йорку й околиці, котрим саме бутлєгери доставляли алькоголь.

БУДУТЬ СТУДІЮВАТИ ЛЮДИНУ.

НА ТУ ЦІЛЬ ДАРОВАНО $7,500,000.

НЮ ГЕЙВЕН, 15. лютого. — В 1930. році буде відчинений у Єйлськім університеті інститут для досліду людини. Будуть тут викладати найкращі професори біольоги, соціольоги, економісти і психольоги. Будуть досліджувати людину у всіх проявах її діяльности. На кошти ведення цеї інституції вже зложено понад сім мільонів долярів. Головним жертводавцем являється мілїонер Ракефелер, згляднo заснована ним фундація.

ПАРК НА МІСЦІ БОЇВ ПІД САРАТОГОЮ.

ОЛБАНІ, 15. лютого. На тих місцях, де відбулися славні бої під Саратогою, буде тепер пропамятний стейтовий парк. Стейт викупив уже фарми, що були на тих полях, і має у своїм посіданню землю, яка обіймає 1,429 акрів.

БЕРІМСЯ НИЩИТИ МОСКІТІВ.

Д-Р ГІНСБУРГ КАЖЕ, ЩО ЦЕ НАЙБІЛЬША ЯЗВА ЛЮДСТВА.

АТЛЕНТИК СИТІ, 15. лютого. — Тут відбулася конвенція в справі нищення москітової язви. У своїм рефераті заявив д-р Гиділ, що за одну зиму одна москітова родина видає 159,875,000,000 нових москітів. З того вправді тільки половина шкідлива, але й це вже страшна язва. А шкідливими є тільки жіноча половина, бо та кусає і докучає та розносить зарази. Самці нешкідливі, бо не нападають і не кусають.

ПРОТИ КАТОЛИЦЬКОГО ДУХОВЕНСТВА.

МЕКСИКО СИТІ, 15. лютого. — В конгресі посол Міярес критикував дуже остро католицьке духовенство, приписуючи йому вину за неспокої в Мексико. Він твердив, що духовенство виступає проти уряду за те, що уряд забрав від нього землі, за які духовенство побирало чинш у загальній сумі 22 мілїонів долярів.

ЗАМИКАЮТЬ ВЯЗНИЦІ.

Недавно дебати в пруському соймі над державною реформою пруський міністер судівництва заявив, що скількість засуджених до вязниць у Пруссії так зменшилася, що зявилася потреба замкнути зайві вязниці. Вперш чергу намічено до замкнення 260 пруських вязниць.

РАЙ ДЛЯ ЖІНОК.

Ця країна — Бразилія. На 30 мілїонів мешканців має вона 6,724 столітніх людей. З того 4,127 жінок, а лише 2,537 мущин, хоч у Бразилії є значно більше мущин ніж жінок.

ВБИВСТВО.

Казимир Длуговскі з Дарахова, п. Теребовля, підчас суперечки вбив палицею Ілька Подольського.

КРАВ ГРОШІ З ЛИСТІВ.

Поліція в Дрогобичі арештувала почтового урядника Леона Мацюліньского, який уже від довшого часу крав гроші з листів.

СУМЛІННЯ ГРИЗЛО.

До варшавської поліції зголосилася 20-літня служниця Духовська Яніна, яка призналася, що перед тижнем підкинула своє нешлюбне дитя. Тепер викиди сумління казали їй звернутися до поліції, щоби віднайшла дитину.

СКІЛЬКИ СЛІВ МОЖНА УЛОЖИТИ З АЗБУКИ?

Число букв азбуки в ріжних народів вагається між 20 (італійська мова) до 41 (російська мова). Один німецький учений, проф. Марц з Могунції, обчислив, що з букв найбогатшої азбуки, цебто російської можна уложити 1,391,274,288,887,252,999,425, 128,493, 402, 200 ріжних слів. Дуже сумніне, чи хтось старатиметься це справдити.

ІНАКШЕ НА СЛОВАХ, ЯК НА ДІЛАХ.

Черновецький „Час" з 8. січня в статті під пов. заголовком займається справою підвищення податків цараністичним урядом. Згадавши про недобори, які залишили по собі либерали, „Час" пише: „Думав би дехто, що націонал-цараністи вдарять по либеральних банках та других підприємствах, які через десять літ виссали остаині соки індустрії, купців та селян. Та куди там! Націонал-цараністи не видумали нічого нового, як підвишити зненавиджені податки і прикрутити сильніше податкову шрубу. Підвишення безпосередних податків на алькоголь, штемплі на судові акти, підвищення загального податку й монополізовані артикули, це податки, які в першій мірі мусять заплатити широкі маси народа, котрим обіцяно знесення несправедливого оподаткування. Отверезіння, приходить помаленьку й на національні меншости. Виступ міністра Вайди-Воєводи проти Мадярів показав, що й другі національні меншости не мають права робити собі великих надій. Замість розпорядку про заведення української викладової мови по українських школах прийшов розпорядок сторожиницького старосства до українських громад, що вони не сміють ставити на денний порядок домагання заведення української викладової мови, бо це проти закона!

УКРАЇНСЬКА ВИСТАВА ДЛЯ АМЕРИКАНЦІВ.

Дня 16. лютого (в суботу вечером) до Українського Народного Дому в Ню Йорку (217 Ist 6-та вулиця) загостить понад 100 Американців, студентів університету Колюмбії, що студіюють життя та культуру ріжних народів. З ними буде і кілька професорів, письменників і инших інтелектуальних робітників. Організує сі відвідний комітет, що звється „Ріконсілейшен Трипс Комітет". Щоби представити їм українську пісню, танець і звичаї та загалом укр. фольклор, виставлені будуть під режісерією п. М. Карлаша побутові сценічні дії під назвою „Чотири пори року в Україні".

23,000 ХРОНІЧНО ХОРИХ.

Статистика виказує, що в Ню Йорку живе 23,000 людей, хорих на хронічні недуги.

63-ЛІТНІЙ СТАРЕЦЬ ДУШОГУБЦЕМ.

Михайло Рембіш, 63-літній господар з Ганачова, перемишлянського повіта, вбив у сні сокирою свого зятя Миколу Лемика. Причиною душогубства — пімста за знущання.

РОСЛИНИ, ЩО ЖИВЛЯТЬСЯ МЯСОМ.

Таких рослин є багато в теплих краях. В нас тільки у вазонках їх плекають. Найчастіше стрічається одну таку рослину, що по вченому називається Verenthes superba. Вона, замість квітів, має дуже гарні ріжнобарвні коновочки, наповнені кваковим соком. Вхід до коновочки закритий острими колючками, зверненими до середини. До середини крізь них комахи можуть протиснутися, але назад уже ні. Там вони топляться в соку і їх рослина цілковито стравлює.

Для примари коновочки видають запах меду і через те дуже багато комах дається заманити до середини.

СУСПІЛЬНІ ПЕРЕМІНИ СЕРЕД ЖИДІВ У ПОЛЬЩІ.

З жидівських часописів дізнаємося про суспільні перемини серед Жидів за останні роки. За два лише роки від 1924 р. до 1926 р. скількість великих підприємств зменшилася на 71 про., а середніх на 39 проц. Натомість зросла скількість дрібних підприємств на 20 проц. Це вказувало би, що жидівське купецтво убожіє, бо малїє скількість гуртівників, а зростає число детайлічних підприємств. Тих останніх підприємств мають Жиди 240,000, а-бо инакше коло 1,200,000 Жидів (40 проц.) займається дрібною торговлею.

Ще замітніше те, що збільшується число жидівських ремісників. Після війни воно зросло на 4 проц. і виказує тенденцію дальшого зросту. Бо жидівська суспільність бачить, що кооперація безустанно випирає та далі буде випирати Жидів з торговлі й кидається до ремесла та промислу, які є певніші від торгівлі й більше незалежні від наглих політичних та економічних перемін.

На ці суспільні перемини серед Жидів варто звернути увагу й нам, Українцям, та рівнож повести акцію за збільшенням числа українських ремісників по містах, як дуже важний економічний та політичний чинник в житю та розвитку нації.

ВАРШАВСЬКЕ СМІТТЯ.

З ініціятиви УНК у Варшаві відбувся в Рівному 23. грудня перший зїзд емігрантів. Програмою зїзду був вибір делегата на варшавський зїзд українських політичних емігрантів, що відбувся у Варшаві 29. грудня. По виборі делегата зїзд ухвалив вислати такі привітні листи:

„До пана президента Речипосполитої польської. Зїзд українських політичних емігрантів схиляє своє чоло перед ясно-вельможним паном президентом речипосполитої польської, що гостинно приютила нас у своїх стінах і щиро бажає здоровля й успіхів на своєму тяжкому і відповідальному становищі." — „До пана маршалка Пілєзудского. Зїзд з глибокою вдячністю схиляє своє чоло перед національним героєм польського народу — першим найбільшим достойником речипосполитої польської, що початково відчинив її двері для обездоленої та окровавленої армії УНР".

Такі листи вислано ще й до воєводи волинського, А. Ліницького і т. д.

І чиж не сміття це варшавське?

ПРОТЕСТ БЕСАРАБСЬКИХ ПАРЛЯМЕНТАРІВ.

Бесарабські парляментарії зійшлися 16 січня на нараду й запротестували проти способу, в який розділюється збіжжа в областях загрожених голодом у Бесарабії. Дальше протестували Бесарабці проти того, що румунське правительство не дало їм для простудіювання угоди про поживчику з фірмою Кампфмаєр і Дрезненським Банком. На цих нарадах були присутні міністер Мігалаке, Юніян і підсекретар Мірто.

ЛИТОВСЬКИЙ БУДЖЕТ.

Литовська Рада міністрів прийняла буджет на 1929 рік у висоті 260 мілїонів літів (10 літів — 1 доляр). В минулому році вплинів мала Литва 282 міл. літів, а видатків тільки сам-мо, що на цей рік. Отже заощадила 20 кілька мілїонів. Цього року, з огляду на неврожай, податки зменшено на 20 мілїонів. Господарку Литви подивляє цілий світ. Це є одинока з многих держав, якої гріш ніколи не падав, але стоїть на тій самій висоті від самого початку.

ТІЛО ЛЕНІНА ПСУЄТЬСЯ.

Тіло Леніна, як відомо, помершого 1924 р., старанно забальсамовано й поміщено в спеціяльно збудованому мавзолеї в Москві. Одначе Ленін за життя був хорий на дуже погану недугу й тому мимо забальсамування тіло почало псуватись. І ось тепер Кремль розіслав запрошення до найбільш визначних учених цілого світа, щоби вони ще раз попробували охоронити тіло большевицького пророка перед цілковитим знищенням. Очі вірних комуністів звертаються на віденського проф. Ф. Гохштеттера, якому метод бальсамування стався славним і загально знанним. Проф. Гохштеттер докладно простудіював всі староєгипетські рецепти й спеціально займався студіями мумій. Спосіб його бальсамування має бути простий, не дорогий і тревалий.

Коби то так можна було примінити його до С. С. С. Р., бо й тіло „пророка" псується й його діло...

НОВА АНГЛІЙСЬКА ПРОПОЗИЦІЯ ОБМЕЖЕННЯ МОРСЬКОГО ЗБРОЄННЯ

АНГЛІЙСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО СКОРО ЗРОБИТЬ АМЕРИЦІ НОВУ ПРОПОЗИЦІЮ. ПАРТІЯ ПРАЦІ ГОВОРИТЬ, ЩО ЦЕ ПЕРЕДВИБОРЧИЙ ТРИК КОНСЕРВАТИСТІВ.

ЛОНДОН (Англія), 15. лютого. — Ще перед загальними виборами, мабуть при кінці квітня, англійське правительство зробить нову пропозицію Америці, щоби нарешті порозуміятися в справі обмеження морського зброєння. Думають, що ця пропозиція буде значно відмінною від тих, на яких ґрунті дотепер хотіли досягнути такого обмеження. Тепер очевидно буде відкинена метода математичного підрахунку морських сил Англії та Америки, при якім рахували корабель за корабель, гармату за гармату.

В основу нової пропозиції буде покладена дійсна потреба кожної держави у воєнній фльоті для охорони своїх інтересів. Члени Партії Праці кажуть, що це лише передвиборчий маневр консерватистів, щоби затерти неприємний для них факт, що до цього часу не осягнено жадного порозуміння в обмеженню узброєння всіх держав. Консерватисти бажають перед загальними виборами в Англії осягнути більше приятельські взаємовідносини між Англією та Америкою, для приятягнення виборців на свою сторону.

НІМЦІ ДОМАГАЮТЬСЯ ЗМЕНШЕННЯ РЕПАРАЦІЙ.

НІМЕЦЬКІ ДЕЛЄГАТИ НА КОНФЕРЕНЦІЇ ПО РЕПАРАЦІЯМ ДОКАЗУЮТЬ, ЩО НІМЕЧЧИНА НЕ МОЖЕ ПЛАТИТИ ТАКИХ ВИСОКИХ РЕПАРАЦІЙ, ЯКІ ПЛАТИТЬ ТЕПЕР.

ПАРИЖ (Франція), 15. лютого. — До цього часу на конференції по перегляду репарацій говорили лише німецькі делєгати. Вони доказували, що Німеччина не може платити так високих репарацій, як тепер. Усе її економічне відродження базується на затягненню нових позичок, що при великих репараційних сплатах скоро може привести Німеччину до економічної катастрофи.

Делєгати держав Антанти не погоджуються з тим, що говорять Німці, й не піддаються аргументам німецької делєгації. Першу ширшу відповідь Німцям дасть голова репараційної конференції Йонг.

КОРОЛЬ І ПАПА.

ІТАЛІЙСЬКИЙ КОРОЛЬ ЗЛОЖИТЬ ВІЗИТУ ПЕРШИЙ. ПАПА ВІДПОВІСТЬ ЙОМУ ПІЗНІШЕ.

РИМ (Італія), 15. лютого. — При кінці квітня італійський король відвідає Ватикан; щоб скласти візиту папі. Думають, що папа не скоро відповість на візиту короля, бо не думає поспішати виходити з Ватикану.

Договір з Ватиканом має бути затверджений Головною Управою Партії Фашистів, а потім парляментом, який щойно вибирається з кандидатів, призначених партією фашистів.

НІМЦІ БУДУВАТИМУТЬ НОВИЙ ПОВІТРОПЛАВ.

ВІН БУДЕ ЗНАЧНО БІЛЬШИЙ ВІД „ГРАФА ЦЕПЕЛІНА". ЗМОЖЕ РЕГУЛЯРНО ЛІТАТИ ДО АМЕРИКИ, НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПОГОДУ.

БЕРЛІН (Німеччина), 15. лютого. — У Фридирихсгафені почали руйнувати гангар, в якому будувався „Граф Цепелін". Замість нього виставлять новий, в якому зможуть будувати повітроплав, значно більший від „Графа Цепеліна". Новий повітроплав викінчать не скорше як 1931. року. Він буде найбільшим у світі повтровим кораблем і зможе літати до Америки не зважаючи на стан погоди.

При помочи цього повітроплава Німці сподіваються роспочати регулярну повітрову пасажирську комунікацію між Америкою та Европою, бо „Граф Цепелін" для такої служби признаний заслабим. Д-р Екенер заявив, що цього літа в травні та в липні „Граф Цепелін" зробить дві подорожі до Америки. Навколо землі він полетить тоді, коли приготується досить запасів „синього газу".

ТРОЦЬКИЙ ТЕЛЄГРАФУЄ ПРИЯТЕЛЯМ.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ПИЛЬНУ ОХОРОНУ ЗМІГ ПІСЛАТИ ТЕЛЄГРАМУ ДО СВОЇХ ОДНОДУМЦІВ У БЕРЛІНІ.

БЕРЛІН (Німеччина), 15. лютого. — Лідер лівого крила німецької комуністичної партії Урбанс отримав від Троцького з Царгороду таку телєграму: „Приїхав Стамбул. Здоровлю. Лев Давидович". Відомости, що Троцький приїхав до Царгороду, викликали піднесення активности серед німецьких лівих комуністів.

Вони тепер роспочали жваву агітацію за те, щоби німецьке правительство дозволило Троцькому оселитись у Німеччині. Їхня газета „Фольксвіле" друкує величезний наголовок: „Притулок для Троцького в Німеччині".

Міжтим неофіціяльно переказують, що радянське посольство в Берліні просило німецьке міністерство справ закордонних, щоби Німеччина не давала Троцькому візи на візд до неї.

МОСКВА РАТИФІКУВАЛА ДОГОВІР З ПОЛЬЩЕЮ.

МОСКВА (СССР.), 15. лютого. — Президія всеросійського центрального виконавчого комітету ратифікувала договір про „незаконність" війни, який підписано Польщею, Румунією, Латвією та Естонією.

СССР. перша держава, що поспішила ратифікувати цей договір. Очевидно в скорім часі він буде ратифікований Польщею та иншими державами, які його підписали.

РИКОВ ПРОТИ ТРОЦЬКІСТІВ.

МОСКВА (СССР.), 15. лютого. — Риков, що раніше противився суворим репресіям, направленим проти троцькістів, тепер приєднався до Сталіна й радить „вичистити комуністичну партію від контр-революціонєрів".

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 9, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.	ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.
One year .....$ 7.00	На рік .....$ 7.00
Six months .....$ 3.75	На пів року .....$ 3.75
Three months .....$ 2.00	На три місяці .....$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	В Джерси Сіті і Заграницею:
One year $10.00	На рік $10.00
Six months .....$ 5.00	На пів року .....$ 5.00
Three months .....$ 2.75	На три місяці .....$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

За оголошення редакція не відповідає.

З Канади належить висилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

МАНІФЕСТАЦІЯ

Конвенція У. Н. Союза являється в першу чергу внутрішною справою нашої організації, діловою подією, якої вепше і найважніше завдання: зміцнити ще більше нашу організацію, а завдати удар тому, що їй шкодить.

Конвенція являється великою і сильною Союзовою Маніфестацією, на якій як в зеркалі відбивається любов і привязання наших членів до своєї дорогої організації. На Конвенції знаходить вислів розум і дух загалу членства, виявлений устами висланих делегатів. Конвенція це маніфестація розуму і розваги Союзовців. Є вона заразом як найкращим виразом того великого поступу, який дійшов до розуму і серця того українського робітника, що стоїть в рядах У. Н. Союза. Кожда нова Конвенція покажуе як найкраще, як ми з року на рік поступаємо, як вміємо вже розрішювати дрібні і маловажні справи від великих, особисті від загальних, як вміємо пришанувати переконання других, як стаємо одні супроти других більш толерантними і вирозумілими.

На ту обставину мусять памятати і ті делегати, що зїдуть 00 16 29 на 17-ту Конвенцію У. Н. Союза. Бо й та Конвенція мусить 00 скинути нас на один крок вперед. І на ній треба буде нам дїлом показати, що ми за послїдних чотири роки не дрімали, а своє знання поглибили і привчилися нових способів, як себе вести підчас нарад, коли треба думати про долю найбільшої і найкрасшої народної институції в Америці. Нам треба буде і на тій Конвенції заманіфестувати, що наша организація на протязі 35-лїткого свого істнования згуртувала біля себе найкрасший елемент нашої імиграції, елемент поступовий і статочний. що розумїе вартість порядку й авторитету, де кождий вміе себе і другого пошанувати.

Конвенція У. Н. Союза стягає на наради кількасот в организованій і приписаній формі вибраних народних представників. В организаційнім і репрезентативнім розумінню є це найбільший народній зїзд, на який може здобутися американсько-українська імиграція. Тому Конвенція У. Н. Союза являється заразом не тільки Союзовою Маніфестацією, але разом з тим і найбільшою маніфестацією зорганізованої американсько-української імиграції, маніфестацією зорганізованого українського робітника в Америці. І на це треба делегатам памятати.

У. Н. Союз все був найбільшою опорою для старого краю у його визвольних змаганнях. А його Конвенції являлися завше маніфестацією здорового боевого українського націоналізму, протестом проти окупантів наших земель, а вислвом одної, народоправної української держави. 17-та Конвенція буде рівнож ще і такою маніфестацією.

МІЖ ЖИТТЯМ ТА СМЕРТЮ

(Досліди професора Бруханенка).

Життя живого тіла в цілому, так само, як і життя його окремих частин, в значній мірі залежить від живности та відбирання перероблених матеріялів. Тому у вищих організмів кров є носієм життя.

Перерва циркуляції крови тягне за собою смерть цілого організму (припинення діяльности серця), або окремих його частин. Чим доскональші склади окремих частин людського тіла, окремих організмів, тим скорше вони припиняють свою діяльність, коли є яка перешкода в циркуляції крови.

Відомо кожному, яким способом можна виключити з кровозвороту за помічю міцного вузла кінець пальця руки, або ноги. Ця операція тягне утрату чуття і тільки через довгий час — це можна спостерігати при хворобах та пораненнях — даний член повертається до нормального стану.

Зновак таки ми знаємо, що перешкоди до кровозвороту в деяких найбільше важних частинах организму викликають серіозні наслідки і доводять навіть до смерти. Коли часом з якоїсь невідомої причини трапляється відсутність крови в голові, то це викликає недрітомність. Таким чином, коли приплив крови переривається на короткий час, стає можливим оживления.

Наукові досліди вже давно доказали, що, навпаки, захованння кровозвороту в окремих органах допускає можливість того, що ці окремі органи стають ізольованими, тобто поза тілом можуть пережити смерть усього тіла.

Стверджено, що чим досконаліший орган, тим тяжче ізолювати його життєздатність та підтримувати в стані „пережавання" смерти всього организму. Особливо це стосується до найвищого органу — мозку.

Але й мозок — цей центр знання — сучасна наука примусила переживати решту організму. Нехай покищо на короткий час.

При раптовому спиненню кровозвороту в мозкови відрази зу губиться притомність та скорочується духова діяльність, — а тепер оказується можливим штучно підтримувати всю діяльність нервів, а навіть тоді, коли голова відділена від тіла, можемо примусити її проявляти відому діяльність.

Ще сорок років тому назад удався експеримент, коли у відрубану від тіла голову пса штучно пустили артеріяльну кров живої звірини, що привело голову пса до прояву свідомости на кілька секунд. Переведення таких дослідів вимагає виключно досконалої техніки і тільки недавно осягнуто можливости зафіксувати на кінематографічній фільмі наслідки таких дослідів.

Двом московським ученим після довголітньої праці вдалося відрізану голову пса тримати живою на протязі кількох годин.

Професор московського хеміко-фармацевтичного институту Бруханенко продемонстрував свій експеримент на останньому фільдьогічному конгресі. Звичайно, експеримент вимагав деяких спеціяльних умов, але все таки він удався блискуче.

Замісць серця Бруханенко сконструював особливу „серцеву машину", котра з допомогою електрики переганяла кров точнісенько, як дійсне серце. Инакше, замісць природнього кровозвороту вжили штучний.

Професор Бруханенко каже: „Я зробив так, що голова відділена від тулуба пса не припиняла життя ні на один мент. Штучне серце зачало битися без перерви ще до припинення діяльности справжнього серця і, таки можити, підтримувало його діяльність, а потім почалася тільки робота одної серцевої машини.

Зпочатку здавалося, що голова не живе, але це не була смерть, лише глибокий сон після сильного наркозу. Але й у цьому положенню при доторканні до ока воно зачинало блищати. Через 20—30 хвилин ознаки життя зачали виявлятися дужче, очі відкрилися, прийняли свій характерний вираз.

Голова реагувала рухом на найменчі подразнення. Подразнення носа привело до того, що був мент, коли голова зачала так рухатися, що здавалося, що вона ось-ось обірветься з рурок, які були причеплені до шиї. Треба було тримати голову руками. Голова широко роззявляла пащу, скалила зуби, ніби вона хтіла брехати або кусатися. Очевидно функціонували й очі, бо закривалися, коли до них наближалися з електричною лямпою.

Річи, неприємні по смаку, як приміром хінїна, викликали оборончий рух язика.

Навпаки, ковбаса та шматки сира голова ковтала й викидала в низ. Коротче кажучи, голова відділена від тулуба нічим не відріжнялася від голови собаки, яка знаходиться під наркозом.

Життя окремої голови можна було підтримувати на протязі 3½ годин.

Чи можнаж у цих проявах бачити продовження життя? Чи можна штучно зберегти життя центральної нервової системи? Ми спостерігали типову агонію і вмирання. Голова широко роззявляла пащу, ніби пробувала дужче дихати. Ми бачили в очах позву каламутного блиску — словом, перед нами було умирання. Вмерти ж може те, що до смерти жило.

Цей досвід вперше доказує можливість довгого життя і збереження діяльности центральної нервової системи штучним шляхом. Досвід цей дозволив спостерігати життя і смерть. Ми нераз бачили поверення познак життя на ізольованій голові, навіть після довгого часу по смерти.

Якось трапилося, що смерть прийшла підчас операції, але ми продовжували її ще 8 мінут на трупі.

На протязі тридяти мінут штучного кровозвороту стан смерти був дужчий за нас, але потім ми були свідками поворотів цілої низки ознаків життя; голова, наприклад, розкривала пащу і т. д.

Виникає питання, де-ж, власне, границя між життям і смертю? І чи не можна в багатьох випадках смерти, коли не прийшла ще руїна кліток, вернути мертвого до життя, пристосувавши до нього спосіб оживления?

„У всякім разі — твердить професор Бруханенко — смерть у першій свої стаді є мнимою смертю і лише по ній приходить неможливий стан повороту до життя".

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

КУРТІС БЕЙ, МД. Бр. св. Арх. Михаіла, від. 55, повідомляє всіх своїх місценців і позамісценних членів, що звичайний мітинг відбувається в неділю, 17. лютого, в год. 2-ій попол., в гали парохіяльній. На той мітинг мусять явитися всї члени, бо є важні справи до полагодження. Буде вибір делегата на конвенцію У. Н. Союза. Не явившійся член заплатить кару 1 дол., а урядник 2 дол. — Пилип Демчук, предс.; Петро Чайковський, кас.; Н. Шандровський, секр.

СВІТЛЯНІ РЕКЛЯМИ ДЛЯ ЛІКАРІВ.

Лікарська Палата в Гамбурзі дозволила лікарям поміщувати світляні реклями на домах, де ординують. Досі це не було дозволене.

ПОШУКУЄМО 56 УКРАТНЦІВ З $100.

СЕСТРИЦТВО НЕПОРОЧНОГО ЗАЧАТТЯ ПР. Д. МАРІЇ, ВІДДІЛ 112 У. Н. СОЮЗА В КЛІВЛЕНД, ОГАЙО, ПРИЗНАЧИЛО СВІЙ ДОХІД З БАЛЮ НА БУДОВУ ДОМУ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ У ЛЬВОВІ.

МИ ПЕВНІ, ЩО НАШЕ ЖІНОЦТВО ПОПРЕ ЦІЛОЮ СИЛОЮ ТУ БЛАГОРОДНУ ДУМКУ, ЩОБИ ПОБУДУВАТИ КОШТОМ АМЕРИКАНСЬКИХ УКРАЇНЦІВ ДІМ УКРАЇНСЬКИХ ІНВАЛІДІВ.

МИ ПЕВНІ, ЩО В КОРОТКОМУ ЧАСІ ЗНАЙДЕМО ЩЕ ТИХ 56 БРАКУЮЧИХ ЧИСЛО СТОДОЛЯРОВИХ ЖЕРТВОДАВЦІВ, ЩО ПІДУТЬ ЗА ПОКЛИКОМ ОБЄДНАННЯ І ЗЛОЖАТЬ ПО $100.

НАШУ ЖЕРТВУ В СУМІ $100 ВИСЛАЛИ МИ ДО КРАЮ ЧЕРЕЗ:

OBYEDNANYE
P. O. BOX 411,
PHILADELPHIA, PA.

КАСОВИЙ ЗВІТ ОБЄДНАННЯ

(ЗА МІСЯЦЬ СІЧЕНЬ 1929 Р.).

I. ПРИХІД:

З перенесення з попереднього місяця		$ 116.00
Прихід в січні, 1929		2,283.84
Разом		$2,399.84

II. РОЗХІД:

а) Висилка до краю:		
1) Інваліди (600 на будову Дому Укр. Інвалідів, а $200 на допомогу) разом	$800.00	
2) Рідна Школа	500.00	
3) Боевий Фонд	300.00	
4) Тов. „Просвіта" у Львові	200.00	
5) Політичні вязні	150.00	
6) На видання „Пропамятної Книги"	100.00	
7) Товариству „Луг" у Львові	50.00	
8) Письменникам	50.00	
9) Зворот до Сиротинця У. Н. С.	26.00	
10) Оплата письм і пересилки	23.00	$2,199.00
б) Кошти удержання канцелярії		25.00
в) Кошти дороги		10.00
Разом		$2,234.00

III. ЗІСТАВЛЕННЯ:

Прихід у січні, 1929 р.	$2,399.84
Розхід	2,234.00
Остає в касі Обєднання з кінцем січня, 1929 року	$165.84

Обєднанне Українських Організацій в Америці.

Святоплюк Чех.

ХАРАКТЕР У ЗАСТАВІ

(З чеського).

Письменники повнюють загалом одну і тусаму помилку — тратять занадто богато грошей. Зазначую — на папері. Сим сїлом якогонебудь геройчика девять архівів — ніби приписаних. Зрештою часті-ше буває без становища, не жонаті, не мають дїтей, до доходів ще вернемо. Живуть собі, курить занадто гавани, для пробників старшів має все під рукою дуката, тіш також дає дукатами, коли треба їхати в темну ніч, має все буйного осідланого коня, кулається у морі, подорожує по Італії. Колиж так письменник змарнував уже девить аркушів маріонтратного життя, знайде на десятім усе ще досить грошей, щоби з розпуки над невірністю любки потонути у круговоротнім вирі роскоші.

Як я сказав уже: письменники не доцінюють вартости грошей.

Зроблю перший несмілівий крок у цьому напрямку. Он в гаманець мого героя Альфреда Гленоте, будь ласка... бачите кілька перегородок, а в них — нїчого. Тут ще якась одна перегородка, а в ній знову нїчого. Оберїм гаманець хребтом догори, потрясїм — що вилетїло? Нїщо...

Інші персонаді можу тепер подати в короткости. Почастки випливають вони вже зі всту, позбавленого змісту. Струнка, гарна постать — бліде, мрійливе лице — на устах гірка усмішка, а в голові думки, які вивертають свїт із основ. Пара споловізлих пантофлїв на ногах, проблематичні штани і три четверта блюзки. У руїї дволїтева люлька, з якої втікає останне зітхання у виді синьої хмаринки. Хмаринка піднімається вище, закруглюється, уява пряде з неї останній чарівний образ, він бліднє, гасне, розпливається з рештою хмаринкою... І люлька й уява вигасли...

А щож то за образ розвився з димом? Образ чарівної, але холодної дівчини...

В голові тепер пусто, як у кімнаті. Сумерк спускається по пустих кутах, шафа позіхає голодом; ліжко мріє гарну мрію про постелю; поличкам на книжки тужно за книжками — а нужда сміється наче опир із усїх кутів: „Хі, хі, хі! Покинув тебе свїт, погордила тобою любка — але тебе не кину, мій хлопче!"

Відчинив фіолька, висувається в руки, виникає гірка усмішка з уст, повіяв онадатий золоті сни є задармо.

Відозвалося слабе стукання до дверей. Любомир зірвався. Відчинити? Напевно хтось помилився. Те не може бути ніхто з його знакомих, бо вони знають, що нема в нього що позичати. Отворить, з Богом.

Відчинив обережно, глянув неспокійно на свої проблематичні штани і три чверти сурдута.

До хати всунулася голова, якої зигзакуваті риси потверджували ще, що уста говорили: „Старі одяги, старе білля, пане? Арон добре платить, дуже добре".

На устах Любомира зявився знову гіркий усміх, „Нїчого не маю" — хотїв позбутися жида.

Але цей не вступився так легко. Втиснувся у кімнату і бурмотів: „Ну, може щось найдеться. Старі черевики, старі книжки — Арон усе купує, все все".

—Ну, то сам переконайся — сказав Любомир сумно. — Тут шафа, тут полички, тут...

— Бог знає, нїчого, зовсїм нїчого — дивувався жид. — Наче виметено. Шкода, панічу, шкода. Арон добре платить.

Сказав це і витягнув з брудного кафтана шкіряний витертий гаманець і потряс ним. Розлягся ясний, повний звук, приманливий звук металю, ще більше приманливий, ніж співи сирени.

На цей звук Любомир задрїжав, очи вилїзли у дрібний мішочок.

По лиці жида промайнув ликуючий вираз вдоволення і погорди. Погладжував рукою піднесену торбинку і дав шварготів:

— Арон добре платить, панічу! Арон купує все, все, все!"

— Таж бачиш, що не маю нїчого! — крикнув Любомир сердито.

— Ну, не треба зараз так гнївятися! Таж ви маєте претільки щось, за що Арон дав би богато, богато грошей!

— Не говори дурниць, жиде, бо полетиш із усїх сходів просто на Авраамове лоно!

— Арон знає, що говорить, — вговоровав його жид. — Ви маєте дорогоцінний самоцвіт у маєтку. За нього Арон заплатить, скільки лише самі захочете. — Тут сягнув кар-лючковатими пальцями у торбу.

Любомир слїдкував жевріючими очима його рух і наразскрикнув;

— Тож добре, говори! Що я маю такого, про що не знаю? Що маю тобі продати?

Жид підійшов на крок, нахилився і прошептав йому до вуха:

— Характер!

Любомир вибалушив очи: — Характер? Чи ти збожеволів?

Жид подався взад, випростувався і говорив чванькувато:

— Ви дивуєтеся. Ну, Арон купує все: переношені одяги, дівочу чесноту, старі парасолї, честь, коси, іскру генія, зайчі шкірки. — Арон може жупити весь свїт. Чомуж не мав би купити характеру? Характер то за наших часів рідка річ. Людей без характеру богато...

З переляком глянув Любомир на жида. Саме впали крізь вікно останні промінї заходячого сонця і кадали жидові якогось виразу опира. Торба у його руці розжарилася, розчіс-ране волосся і борода перемінилися в золоті нитки, золото блестїло з фалдів бекеші і з карлючковатих рисів його лиця, а великі очі запалали металевим блеском, розіскрилися наче два дукати. Любомирові здавалося, що бачить перед собою демона золота, з похилим карком, з пальцями жадібно закривленими, готового кинутися на безборонну жертву, виссати з неї живу кров і здушити останню божу іскру.

Скрив лице в долонях. Коли підняв очи, побачив жида, що стоїв перед ним вже без нїмбу, опира — сонце вже зайшло.

— Ну, продаєте мені свій характер? Арон добре заплатить. **На характер є власне великий попит, бо вибори стоять за плечима.** Ну, продаєте? Арон заплатить великі гроші.

При цих словах виняв жид із торби дуката і підніс його в пальцях у гору. Любомир глядів хвилю жадібно на золотий кружок, що блискувався у матовім сумерку, але наразвідвернув голову і сказав рішучо:

— Не продам!

Жид повертів головою.

— Ай, ай, не продасть! Що за гарний характер! Дам двічі стільки! Ще ні?! Тричі стільки — цирозолотий характер! Ну, нїчого? Зроблю з вас мілїонера — будете жити у палатах, будете пити найлїпші вина, цілуватиметь найгарнїші уста...

Любомир глядів хвилину у далечінь, начеб побачив там гарний привид, що уносився, а потім дротер рукою очи і повторив із зітханням:

— Не продам!

— Ну, як хочете. Тож сховайте собі свій характер. Арон сховає собі свої гроші. Моє поважання!

Дукат, що його був виняв, вкинув назад до інших, аж з-сним звуком задзвонили, сховав торбинку під кафтаном і збирався виходити. Одначе задавалося, що бачить перед собою вернув ще від дверей.

— Арон має добре серце — сказав — не може лишити справедливої людини в потребі. Знаєте що, позичу вам — ви вам подобаєтася таке предложення?

Любомир роздумував. Розглянувся по кімнаті: шафа позіхає, ліжко дрімає, полички тужать за книжками, а біда стогне: „Ніколи, ніколи не кину тебе!"

Рішився. Махнув рукою і сказав:

— Тож бери його у застав!

Нараз задержався. Як можна заставити характер? А цеж плід хорого мозку! Примкнув очи, отворив — жид стоїть, ципнув себе в брови — жид стоїть, не зникає і каже: „Знаю що вас непокоїть. Але це вже Аронів клопіт". З тими словами добув із кафтана коробочку горошинок (пігулок), відчинив її і по хвилі замкнув. „Так характер ваш уже тут сидить" — сказав із усмїхом і постукав об накривку коробочки. Зі здивуванням глянув Любомир на коробочку, в якій мерцї перечитав нїмало на ній напис: „Характери благородні!"

— Бачите — говорив жид — під якою почесною етикетою поместив я ваш характер. Бо я розміщую всї відповідно до їх вартости. Тут витягну із кафтана іншу коробочку. — Маю „праві характери"; ці відносно дешеві, але не треба-лі. Передовсім треба їх добре стерегти перед вітром. Зрештою ними обдаровуються політичні товариші при ріжних нагодах. Ось у цій коробочці маю „добродушні характери". Але що вам до моїх коробочок, волите гроші на стіл, правда?

Витягнув знову гаманець і став укладати лискучі кружки. Нараз перестав. „За пять літ в тій самій порі, прийде Арон до вас, де ви не були би. Коли не віддасте з процентсм сумм, яку тут вилїжу, характер буде мій. Згода?"

Любомир притакнув головою. Жид сягав далї у мішочок, казочно скоро виростали золоті стовпці аж до стелї, а бездонний мішок не меншав, — коби то небеса зіслали нам усїм такі мішки!

—o—

Минуло пять літ. Бачимо Любомира в одних із тих крутіжів, що піняться шампанським, блестять брилянтами, шелестять шовками. Проміннє денне свїтло, шум водопадів — ріжнобарвні відтінки від, одурманюючий запах огородів — усе це зібрав демон золота і створив чудовий закуток. Любомир виглядає знаменито: лице заокруглилося, на щоках цвіте здоровля, з очей свїтиться вдоволення. Видно, що не чашу розкоші поміркованно, з розвагою правдивого епікурейця. Недостача характеру служить йому знаменито.

Ось там його жінка. Чи то ця чудова, але холодна дівчина, якої образ його уява вичарувала тому пять літ з останнього кільця диму? О, зо-

ЩО РОБИТЬ ІМІГРАЦІЯ ДЛЯ БУДУЧНОСТИ НАЦІЇ.

В часі моєї обїздки по Зл. Державах Америки, я пізнав, що широкі громадські круги української іміграції прихильно ставляться до діяльности й долї „Рідної Школи" в старому краю. Уважаю, що ті круги зацікавляться і вислідом моєї акції в користь „Рідної Школи". Тому дозволю собі подати до прилюдного відома отсей тимчасовий загальний звіт.

За весь час я відбув 26 віч і нарад, не вичисляючи численних принагідних мітінгів. За той час зложили для „Рідної Школи" на мої руки (поза вічами й нарадами) в долярах:

З **Филаделфії:** Оля Грицейна $25, Йосиф Шеремета $5; Українська гр. кат. церква з **Джерзи Сити** $50; з **Ню Йорку:** Чорноморська Січ $50, Ст. Луців $2, П. Задорецький $5; з **Питсбургу:** У. Н. Поміч $50, Тим. Кузишин $1, Вас. Онишко $1, Т-во ім. Франка $18.50 Гері Гвеллер (Німець) $4, Василь Шабатура $5; Українська правосл. парохія в **Детройт** $49; збірка в церкві в **Ню Йорку** (1. XI. 1928.) $51.08, Т-во „Дністер у Ню Йорку" $50, з **Шикаго:** д-р Н. Бодрук $5, М. Швець $5, П. Гудзей $5, Запомогове Т-во Укр. Жінок $42, М. Белегай (від Укр. Товариського Клюбу) $155+14, Мих. Мельникович $10, 4-та сотня „Січи" $80.50, Дівоче Старше Апостольство Молитви $10, д-р Ст. Гриневецький $10, Горожанський Клюб $50, Марійська Дружина $17, Ів. Задорожний $5, Ник. Ткачук $10; Т-во „Бандурист" **Гартфорд** $50, Т-во „Боян" в **Мікіспорт** $50.

б) На вічах і нарадах передано на **мої руки:** Теодор Палько — Нова Україна (збірка) $60; ЦеЦерковна Громада в Рівергед $27.50; Комітет „Р. Шк." в Ню Йорку $408.18; Комітет „Р. Шк." в Ботлер, Па. $94.20; Громада в Вилмердінг, Па. $54; гр. кат. Громада в Шикаго (Савт) $89 і годинник (ще в Комітеті), Вічевий Комітет у Шикаго (Оклей) $893.30; Українська Церк. Громада в Вест Пулман, Ілл. $19; Вічевий Комітет у Міннеаполіс $134.01; Укр. Церк. Громада в Бофало „(Іст), Н. Й. $111.75; Укр. Громада в Бофало (Блек Рак) $26.75; Укр. Церква св. Василія в Ленкестер $23.25; Комітет у Вилмердінг, Па. $54; Комітет у Мікіспорт $97.50; Комітет „Р. Шк." в Питсбург, Па. (Савт) $200.

в) Через Глоб Сервіс Корп., Ню Йорк: Г. Бурбуляк, Бруклин (Савт) $159; о. А. Лотович, Бруклин (Савт) $52.80; зі скарбонки Глоб Сервіс Ко. $10.

г) Прямо до „Рідної Школи" (Львів, Ринок, 10) мали вислати: Комітет Р. Шк. в Ньюарк $700*; Ню Кенсінгтон і Арнолд, Па. $202*; Укр. Нар. Поміч в Питсбург, Па. $100*; Вічевий Комітет у Карнегі, Па. й Мікіз Ракс, Па. $270*; Комітет Р. Шк." в Ембридж, Па. 250*+30; Комітет у Вілінг, В. Ва. $100*; Комітет „Р. Шк." у Йоунставн, О. $106; Комітет у Питсбург (Савт) $190; Комітет у Гемтремк, Міш. (в готівій деклярація) $1,379; Комітет „Р. Ш." в Детройт, Міш. (в готів. і декл.), $1,303.18; Комітет „Р. Шк." в Кліведнд, О. $250.

Всі датки, зложені на мої руки і Глоб Сервіс Корпорейшен, відійшли в свій час до „Рідної Школи" у Львові. Всі датки зазначені *, які не переходити через мої руки, вже дійшли до „Рідної Школи" у Львові, про що знаю з її виказу. З Гемтремк і Детройт вислано дотепер $1041.18. За датки, вислані через „Обєднання", складає воно само місячні звіти.

З цього звіту видно, що поодинокі українські громади піддержали „Рідну Школу" дуже поважно. Булоб побажане, щоб і инші громади, в яких я ізза обмеженого часу не можу бути, взяли собі теж за національний обовязок причинитися відповідним датком до поширення діяльности „Рідної Школи". Бо щойно поширена діяльність дасть змогу побачити на ширший розмір благородний вплив тої установи на будуче українське життя. Повинні про організацію дальшої допомоги подбати українські товариства, церкви, поодинокі громадяне, а особливо вже істнуючі комітети та ті, які повинні би з тою метою створитися.

Хто жертвує на виховання рідної молоді, той прискорює національне, політичне й економічне визволення прадідної землі.

Лев Ясінчук,
делегат „Рідної Школи".

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

ШИКАГО,
Гейдж Парк.

В новій українській колюнії на Савт Сайді, за Вестерн вул. в так зв. „Гейдж Парку" живе звиш 60 українських родин, головно з околиць Перемишля. Се люде щирі і завяті патріоти. Їх видно на кождім вічу і при кождім підприємстві, як жертвують на народні цілі. Всі вони належать до українських запомогових організацій, — а найбільше і то головно до У. Н. Союза. Читають українські часописи старокраєві, як „Український Голос" з Перемишля, „Сурму" орган У. В. О., а з тутешних часописей читають з одушевленням „Свободу" і слідять за кождим українським рухом в рідним краю і тут на еміграції.

Послідними часами за ініціятивою пп. М. Гірняка, Д. Шумовського, В. Сагана і В. Савчиного зорганізували вони літом 1928. сталу вечірну діточу українську школу, що дало почин до зорганізування молодіжи дорослої, якої тут є гарне число.

І здавалося, що чейже не знайдеться душа, яка школа-лаб такій праці, бож сама школа, се не організація, створена в цілі політичній чи для релігійної боротьби, а для вивчення дітей української мови.

Та на превелике диво, і то мимо того, що всі члени сеї школи є членами української греко-католицької церкви при вул. 50 і Подайна, школа ся не тішиться прихильністю уряду згаданої церкви, а головно пароха о. М. Кузьмака. Чому це так, не знати; хіба тому, що ся школа зорганізована при Січи демократичній і під її чартером, а може тому, що школа є сто процент українською і не має нічого спільного з сердюками Скоропадського ні з рутенським духом.

Та щирі і працьовиті одиниці провадять школу дальше, бо зрозуміли велику вагу школи й організації молодіжи. Вони не дозволили розбити школи, а ще завзятійше взялися до праці. Крім школи посташлися зорганізувати дорослу молодь і нині в Гейдж Парку в фільдгавзі, де дістали галю, сходяться хлопці і дівчатка поверх 15 літ — зорганізовані в дійсний атлетичний клюб. Сходяться кождого четверга вечером, відбувають січові вправи, марші, танці, а також мають молодий гарний хор. Старші приглядаються тому і радіють своїми діточками. І хочеться вірити, що Україні в Гейдж Парку сими дітьми заговорять широко про себе і про славу України. Школа за короткий час свого істнування, від червня 1928 р., дала два концерти діточі й одно представлення, оперетку „За Немань іду". Часть доходу з сего вислали через Обеднання на Рідний Край. Комітет школи ходив з колядою на ціль підтримки власної школи і Рідної Школи в краю і всі охотно давали свою коляду на сю гарну ціль.

Тепер молодь приготовляється до виступу в літі в місцім городі парковім. Се буде перший того роду атлетичний виступ української молоді на публичним місці в Шикаго.

Дня 30 січня члени школи мали річний мітінг, де всі горячо заявилися за конечністю школи й організації дорослої молодежи в Гейдж Парку.

Вибрано заряд школи як слідує: Д. Шумовський, пред.; В. Савчин, заст. предс.; П. Жовнірчак, секр. рек., В. Саган, секр. фін.; д. Гарасим, касієр; М. Гірняк, організатор; С. Троць, Н. Гуміняк і Д. Гіжовський, радні і контрольори школи.

Ухвалено старатися в будучности мати бодай маленький власний домок-притулок.

І хочеться вірити, що все завернеться на добре, а ті, що досі шкодили, не будуть і на далі тої думки, що нібито школа іде на перекір церкві.

Зіставмо сю квестію на боці, бо школа ані її члени ні урядники ніколи нічого злого церкві не зробили, бо самі є членами церкви. Хай буде всім зрозуміле, що тут ходить не о боротьбу, ані не о напади, а радше о реальну працю у вихованню нашої молоді в дусі українськім, в любови до своєї рідної мови, пісні, віри, і традицій. Ходить о це, щоб наша молодіж, наші покоління не втопилися тут у великім морю рідних инших народів. Ходить о це, щоб наша молодіж виховувалася на свідомих і добрих американських горожан українського походження.

Стефан Мусійчук,
учитель школи.

УКРАЇНСЬКА ВИСТАВА ДЛЯ АМЕРИКАНЦІВ В НЮ ЙОРКУ, Н. Й.

100 АМЕРИКАНЦІВ, СТУДЕНТІВ УНІВЕРСИТЕТУ „КОЛЮМБІЯ", ЗАГОСТИТЬ

В СУБОТУ, ДНЯ 16-ГО ЛЮТОГО С. Р., ВЕЧЕРОМ

ДО УКР. НАРОДНОГО ДОМУ (217-219 ІСТ 6-та ВУЛИЦЯ)

познакомитись з укр. мистецтвом. З сеї нагоди виставляться побутово-сценічні дії

„А ПОРИ РОКУ НА ВКРАЇНІ"

при співучасти найлїпших українських артистів і хористів під управою п. М. КАРЛАША

1-ша дія: „РІЗДВЯНА НІЧ"; 2-га дія: „ВЕСНЯНКИ"; 3-та дія: „ОБЖИНКИ"; 4-та дія: „ВЕЧЕРНИЦІ" — оперовий акт Петра Ніщинського.

Колядки, щедрівки, танець кози, гагілки, веснянки, хороводи, танці гуртові і сольові, хор женців, хор косарів, хор Запорожців і т. д. 38-9

Початок в годині 8.15 вечером. — Тікети лиш по 1 долярови продаються в Екскенджи (30 Ист 7-ма вул.), в Укр. Демократ. Клюбі і в музичнім сторі „Сурма" (103 Евню А).

Тому, що 100 тікетів уже занятї, спішіться! — Комітет.

ЗАГАЛЬНИЙ ЗВІТ ЖЕРТВ
НА СИРОТИНЕЦЬ-ЗАХИСТ УКР. НАРОД. СОЮЗА
за грудень 1928 року.

Число відділу	Члени	Відділи в каси	З пушок	З підприємств	Не члени	Разом
3	$ 14.50	$	$ 1.85	$	$	$ 16.35
7	10.00					10.00
13	7.00				4.36	11.36
15	9.50					9.50
33	25.00	25.00				50.00
34				15.25		15.25
37	11.50		4.61			16.11
43	11.00					11.00
44	9.00					9.00
61	10.50		1.10			11.60
66	41.00					41.00
69	97.50	20.00	3.10			120.60
72	23.25					23.25
83	37.00					37.00
87	4.00			51.28		55.28
91	13.00					13.00
92	12.00					12.00
96	11.50			34.55		46.05
99	18.00					18.00
102	12.50		10.06			22.56
105	6.00		1.75	16.20		23.95
112	12.00			10.00		22.00
127	3.00			41.00	9.00	53.00
128	4.00					4.00
130	95.00					95.00
141	5.00					5.00
142	6.00					6.00
145			1.40	42.80		44.20
148	8.00					8.00
161	2.00					2.00
163	23.75				25	24.00
175		2.75	22.25			25.00
182	22.50					22.50
191	13.00		8.96		2.00	23.96
200			12.45			12.45
206	56.00					56.00
217	146.00					146.00
220	29.00		3.83			32.83
230	24.50		2.70			27.20
239	17.50					17.50
253	16.00			36.50		52.50
263	31.00					31.00
279	9.50			50.12		59.62
274	18.00					18.00
278	21.00					21.00
280	5.00	3.00				8.00
288	25.00					25.00
303	9.00					9.00
309		10.00	1.75			11.75
316	53.00					53.00
334	7.00					7.00
338			1.47	10.50		11.97
349	47.50	5.00	3.25			55.75
351				25.00		25.00
362	15.00				8.00	23.00
375	10.00					10.00
385		10.00				10.00
	$1118.00	$ 75.75	$ 80.53	$ 333.20	$ 23.61	$ 1631.09

УКРАЇНСЬКА ТРУПА ПІД УПРАВОЮ АРТИСТКИ МІЛІНОЇ

при участи

знаменитого українського артиста тенора Д. МЕДОВА
відомої співачки артистки Р. СОЛОВЄВОЇ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

ВІДОМУ ОПЕРЕТУ-ДРАМУ ЗІ СПІВАМИ І ТАНЦЯМИ

„ЦИГАНКА АЗА"

В 5-ОХ ДІЯХ

в УКР. НАР. ДОМІ, 217-219 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

ВЕЛИКИЙ ХОР — ТАНЦЮРИСТИ — Дириґент КИРИЧЕНКО

ПОЧАТОК О ГОДИНІ 8-ій ВЕЧЕРОМ. ВСТУП 75 Ц. і $1.00

ПОЗІР! ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. ПОЗІР!

КОРПОРАЦІЯ УКРАЇНСЬКИЙ ДІМ СКЛИКАЄ

МАСОВЕ ВІЧЕ

В НЕДІЛЮ, ДНЯ 17-ГО ЛЮТОГО 1929 РОКУ

в годині 2-гій пополудни

У ВЛАСНІМ ДОМІ ПІД Ч. 158 MERCER STREET, JERSEY CITY, N. J.

Українська Громадо! Вічє се скликається з цілею обзнакомлення українських жителів в Джерзи Сити з обставинами, в яких Український Дім, се культурно-освітня інституція, знаходиться. Розвиток Українського Дому і відносини та зміни в ньому повинні бути відомі загалові українському тому, що ціль сего Дому є обслуження потреб організаційних та просвітних усего загалу Українців в Джерзи Сити замешкуючого. На сему вічу буде подавий звіт про дотеперішну діяльність, як фінансову так і організаційну Дому, а головно буде пояснено причини і спосіб, як то змінено Корпорацію Українського Дому з форми бондової на форму шерову.

Українська Громадо! Приходіть всі на се вічє, де зможете довідатись і переконатись про дійсний стан Корпорації Український Дім, як рівнож буде се доброю нагодою стати членом спів-власником сеї інституції.

38-9 **ВСТУП ВІЛЬНИЙ ДЛЯ ВСІХ.** Заряд Укр. Дому.

ДО АМЕРИКИ!

Без різниці, чи Ви є американським горожанином, чи ні, Ваша жена і діти можуть приїхати до Америки. То саме відноситься до фармерських робітників. Продаємо шіпкарти до всіх частей світа. Полагоджуємо всякі старокраєві і американські справи. Сповіщуємо контракти купна і продажі, рознощаємо і т. п. Виплачуємо дати призиву до Америки і назви кораблїв.

ДОЛЯРИ ДО КРАЮ

пересилаємо почтою і телеграфічно по найтаньшій цїні.

ЛОТИ І ДОМА

продаємо по дуже пристушній цїні в перлій українській осалї НОВА УКРАЇНА, Н. ДЖ.

По ближші інформації заходіть або пишіть до нашого офісу:

THE GLOBE SERVICE CORPORATION

30 EAST 7th STREET, NEW YORK CITY,

Корпорація знаходиться під зарядом:

КАЛИНА ЛИСЮК, голова дирекції. Т. І. ГРИЦЕЙ, президент. В. КНІГИНИЦЬКИЙ, касієр. Д. ГАЛИЧИН, секретар.

ДОЛЯРИ

ПОСИЛАЄМО по значно зниженій цїні ПОСПІШНО і ТЕЛЕГРАФІЧНО і виплачуємо на посїдній почті в краю.

ДО АМЕРИКИ сповіщуємо жінок і дітей навіть до тих, що не мають горожанських паперів на підставі нового закона.

АТЕСТАЦІЯ нотаріяльних документів та полагоджування СТАРОКРАЄВИХ СПРАВ. Контракти, повновласти, афідевіти, паспорти та перекіти.

ПРОДАЄМО ДОМИ, ФАРМИ, ЛОТИ та ріжні бізнеси по дуже пристушних цінах.

ВИШУКУЄМО назви кораблїв і день приїзду до Америки.

Голосіться у всіх справах до нашого НОТАРІЯЛЬНОГО БЮРА по совісні пораду та ретельну обслугу 29б—

S. KOWBASNIUK

277 E. 10th STREET, (між 1-ою і Евню А), NEW YORK, N. Y.

всім ні! Щоправда, лід її серця стопився в жарі дукатів, але серце Любомира зледоватіло. Не маним вже вже любовний образ дівчини в обрамуванні диму, лише в рамах зі щирого золота. Не любив своєї жінки і вона його не любила. Та це обоїм ні трохи не перешкаджало. Перед світом удавали любов, а в себе?... Дурень лиш каламутить собі розкіш життя старими забобонами.

Що Любомир не має характеру, це прилюдна тайна. Кождий це знає, кождий читав це на його чолі. А всетаки держить він чоло гордо і високо і всі в покорі схиляють перед ним голови. Груди його вкриті ордерами; має найвищі почести; достойність, краса, слава лежать у його ніг. Дбайливі батьки ставляють його за взірець своїм синам. Бачите, як він високо вийшов! Яким способом? — що кому до того! Всі кояться перед ним: сиві старці, що нарікають на зіпсуття нинішнього світу, молодіють, коли стискають його руку, похмурим фільософам розяснюються лиця, як бачуть його ласкаву усмішку, оборонці прав вистоюють у його ждальнях, політичні партії борються завзято за нього, ім'я його накидають у пангерінгових статтях, у часописах, брошурах, читанках — а в тій кімнатці на піддашї, в якій він колись дав у заставі свій характер, сидить знову струнки, блідий юнак зі слідами одягу та присвячує йому при останнім блеску лоєвої свічки довгу оду, повну захоплення для величних цілей людства.

А я — я писав би радше оду до золота. Ця була відповідніша для наших часів! Державінова ода до Бога вже перележилася, для нашого століття не може мати вартости — хіба у формі, в якій увіковічнив її китайський цісар: золотими буквами на синій салоні.

Так, золото це бог нашого століття!

Слуга у лїбереї повідомив Любомира, що в передній кімнаті стоїть якийсь брудний жид і домагається конче, щоби його впустити до пана. Любомир пригадав собі застав, який дав тому пять літ.

— Запровадь його до мого кабінету, — сказав.

І знову станули око в око Любомир і жид.

— Ти приніс мені застав, що? — спитав Любомир.

— Певно, вельможний пане, — відповів жид і виняв із бекеші брудну коробочку.

— Можеш узяти собі його. Не дбаю вже про характер. Я переконався, що без характеру жиється дуже гарно, бо, значно ліпше, ніж із характером. Але я ще щось продав би тобі радо.

— Що?

— Лишилось мені трохи сумління, який мені насом дорого кучає. Продам тобі його!

Арон здвигнув раменами, покрутив головою і відповів із усмішком:

— Не буде з бизнесу. Той крам давно вже вийшов із обігу. Найно вельможний пан розглядається по кімнаті за чим іншим...

ТОРТУРИ.

Як страшно давніша справедливість чарала людей, яких часом оправдано, а часом неоправдано, обвинувачувано за якісь проступки, можна пізнати навіть із отсих небогатьох примірів.

У старинних **Жидів** була кара смерти виконувана: удушенням, відрубуванням голови, повішенням і вкаменуванням.

У старинних **Греків** пятнували злочинців розпеченим заізалізом або віддавали в неволю. Невільників розпинали на хресті, визначили горожанам давали до вязниці отрую, яку самі мусіли випити (пр. Сократ.

Римляни признавали як кару ломання костей в бедрах, голінях і литках. Кару смерти на хресті Римляни, а також Греки, вважали ганьбячою. Зрадників і убийників топили. Підпалячів палили на стосі. Засуджених кидали також на поталу диким звірам. Змовників душили або заголоджували на смерть. Кара смерти мусіла бути виконувана в білий день.

В **Сирії** за чужоложство оспліповали. В **Персії** засуджених кидали на жир дрібним звіряткам, прим. мишам, щоби кара їх тревала довше. В Персії засипали рани попелом, або закопували людей живцем в землю аж по голову. Потім мастили їх голови медом і випускали на нещасних бжоли або оси. В **Єгипті** злочинців кастрували. (Тепер із більше їй приходять вісти, що там селяни роблять подекуди таке з комуністами, прим. у Рязанщині). В **Картагіні** вживали екзекуції слонів. В **Китаю** та **Японії** поза примітивним відрубуванням голови, була т. зв. „куна", в якій мучили засудженого цілі тижні. Іншою карою було закладання клітки на голову засудженого та підношення його вгору, так щоби він був перед мук задушився. Також витягали сустави. Найстрашніша є смерть сто ран, себто що засудженому вирізають сто кусків мяса. Страшна є теж у Китаї т. зв. повільна смерть, а саме така, що засудженому здіймали нігті, потім випорювали мязи, опісля виломлювали сустави, обдирали мясо від костей і т. д. Чи не найстрашніша смерть така: засудженому прикладали до задної части тіла судину, наче вазонок, до якої впускали живого щура. Того щура дразнили розпеченим дротом крізь отвір у вазонку; щур із болю, тому що не мав нікуди втікати, вгризався у відходову кишку і далі, та перегризав нещасній жертві кишки. Описує такі й інші тортури французький письменник (Мірбо (Mjrbeaux) у книжці „Огород мук".

В старині, Франції, Англії, Німці, а передовсім Еспанії послугувалися тортурами. Прилади до рижих мук є тепер по европейських музеях.

Не лише **Турки**, але й **Поляки** за давньої річи посполитої можуть почванитися цим, що живих людей насаджували на паль. Таку кару смерти на палі описує докладно польський письменник **Кітович**, а саме, як засудженого клали на взнак на землю, як у відходову кишку встромлювали гостро затеяний паль і як його втягали ще далі запряженими волами. Потім паль із насадженою живою людиною закопували в землю і жертва нераз мучилася і кілька днів, поки не вмерла. Кітовичу жив за часів польських королів Володислава III. і Володислава IV. Але Кітовичу признає, що українські козаки й запорожці були героями і при таких муках ніколи не закричали з болю, ще й сміялися і приговорювали: „Вважай, Ляше, бівай почтово!" Коли вже були на палях, казали подати собі горівки. Прославився вбиванням на паль Українців польський гетьман Ярема Вишневецький.

Тай тепер підчас польсько-української війни українські вояки зазнали тяжких мук. Також інтернованих мучили визначні польські сторожі ріжними способами, прим. електричною струєю, вкладанням між пальці патронів, які опісля стискали і т. д. Проти таких звірств протестували навіть чесні Поляки (прим. славний польський письменник Стефан Жеромський, що в повісти „Пшедвйосне" описав ославженого польського визначного комісара Кайдана).

Італійці придумали кару, що засудженого клали на дошці, набитій цвяхами. Страшна була теж в Італії кара, що засудженому не давали заснути; за кождим разом, як лише здрімався, його будили.

В **царській** Росії били нагайками, давали їсти солоні оселедці, а не давали води, і т. д. Кажуть, що нинішня **большевицька** Росія ще перевищила царську Росію і придуманні жахливих кар.

ВАЖНЕ! ВАЖНЕ!

ДЛЯ УКРАЇНЦІВ БІЗНЕСМЕНІВ, АБО ТИХ, ЩО ХОТЯТЬ ЗАЛОЖИТИ СВІЙ БІЗНЕС!

Маю до спродажі як раз від будівничого, в найлучшій бізнесовій части Астерії, при „Бродвей" улиця — новий три-поверховий мурований дім, з всіми найлішими улучшеннями.

Дім складається з одного штору, двох апартаментів по шість румів, і гараж на чотири автомобілі. Готівки потрібно $6,000.

6-фамілійний, новий, мурований, близько школи і стації субвею, помісячні великі кімнати на фамілію, цілий зарентований. Готівки потрібно $5,000.

Маю до спродажі много інших домів і лотів, вироблюю нові і полагоджую старі моргеч в скорому часі і на легких услівях. 37-9

MICHAEL GALLAN,
31-82 — 4th Ave. (near Broadway),
ASTORIA, L. I.
Telephone: Ravenswood 2574.

DR. M. SMITH
переніс свій офіс під числом
67 EAST 7th STREET
NEW YORK CITY
TEL. ORCHARD 6072

DR. ZINS
(СПЕЦІЯЛІСТ. ВІД 28 ЛІТ)
КРОВНІ, ШКІРНІ І НЕРВОВІ ХОРОБИ.
ЖОВТУХА, КИШКИ, СИПІТИКА ЛЕГЕНЬ, БРОНХІТИС, ШКІРНІ ВИСИПКИ.
ЗАГАЛЬНЕ ОСЛАБЛЕННЕ ТА ДРУГІ ХОРОБИ УСПІШНО ЛІЧЕНІ.
МОГ ОПЛАТИ УМИРКОВАНІ
ПОРАДА ДАРОМ ДОВІРОЧНА
ЕГЗАМІНАЦІЯ КРОВІ І X-RAYS.
110 EAST 16th ST. N. Y.
межи Irvington Pl. і Union Square
Денно 9—8 P. M. Неділі 9—4 P. M.

АКУШЕРКА-МАСАЖИСТКА
Житомирського заведення породів Київського Зайцевського шпиталя.
B. E. SHMULENSON,
271 E. Broadway, 1st fl., New York
Tel. Orchard 8121
ПОРАДИ І ПОМІЧ

ПАТЕНТИ
BRYANT AND LOWRY
Registered Patent Attorneys,
310 VICTOR BUILDING,
WASHINGTON, D. C.
Пишіть по Описи і Шкіци та вар по ілюстровану Патентову Книжку. Обі висилаємо, на жадание, даром Пишіть також над яким виналазом працюєте тепер і прищліть нам шкіци і опис до переглянення, щоб забезпечити ваші права сейчас. Найбільші признання умірковані ціни, скора обслуга, понад 25 літ практики. На ваші запити відповідаємо даром.

Zonite
For pyorrhea
For prevention against gum infections, use Zonite, the new powerful antiseptic. Also guards against colds, coughs and more serious diseases of nose and throat.

СТЕФАН І. ЄВУСЯК
УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ
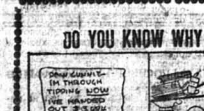
Обслуга чесна і певна.
Достарчуємо автомобілі на весіля, хрестини і другі оказії. Удавайтесь до свого!
ОФІС:
77 Morris St., Jersey City, N.J.
Tel.-Montgomery 1745
48 Prospect Av., Bayonne, N.J.
Telephone 146

ДЕЩО ПРО СОН.

У середньовічних часах засуджених карали м. і. так, що насилу відбирали їм сон. Виставляли засудженого на позорище, привязаного до стовпа, що вважали почесною карою, або цікавій товпі показували засудженого у клітці; клітка ця оберталася на осі так скоро, що засуджений падав обезсилений. Тепер уже лише в Китаю засуджених карають так, що відбирають їм сон.

Деякі люди спять лише коротко, будяться що хвилі або сон їх переривається за найменшим шелестом. Наполеон умів сидіти в сідлі як день так ніч, передрімався у сідлі кілька хвиль і вже почувався покріпленим. Зрештою здорова людина спить 8 годин, себто третину цілого життя. Французький генерал Бруно підчас французько - пруської війни підчас виснажуючого походу не спав 84 години. Дослідники Патрік і Жільбер кажуть, що були випадки, що при спробах люди не спали і 90 годин. Підчас того роблено на тих людях досліди: мірено температуру тіла, удари живчика, віддих, очи. Живчик, температура і віддих увесь той час були зовсім нормальні. І склад крови не змінився за той час. Досліджувані особи відживлялися за той час відповідно, тому не тратили на вазі тіла. Найзамітніше було те, що досліджуваний не міг увесь час держати очи отворениями, по якімсь часі письмо, написане тою особою ставало невиразне.

Замітне ще таке явище. Дослідник д-р Ленк працював уночі в своїй робітні. Підчас праці заснув саме в тій хвилі, як годинник на недалекій церковній вежі зачав бити одинадцяту годину. Зі сну збудив д-ра Ленка телефонічний дзвінок — саме в тій хвилі, як годинник кінчив бити одинадцяту годину. За той коротенький час мав такий сон, який на яві забрав би богато часу: бачив себе у зовсім іншому місті, зайшов до робітні кравця, який захвалював йому свої товари і зараз узяв міру. Цей сон був повторенням того, що д-р Ленк думав за дня: бо хотів саме замовити одяг і поїхати на відпустку.

Д-р Герц підчас 80-годинного неспання, на яке згодився задля досліду, старався читати та наразі у тім місці, де стоять папір, побачив гарну, колірову решітку і вже дрімаючи сказав: „Мусиш вибирати: або книжку або гарну, колірову решітку!" Колиж підчас спроби поборювання сну вийшов на прохід на вулицю, дивувався, вікіляв йде стільки людей, чому іде якийсь віз, а вкінці здавалося йому, що з каміння, яким була вимощена вулиця, виринає якась потвора. Тож тут був стан спання і чутности, начеб людина заразом і спала і була на яві, скажім: одна половина тіла спала, одна ні.

Господиня (до найнички): Горпино, я чула, що вчора ввечер було в вас двох молодих людей.

Найничка: Так, прошу пані, бо тепер зимою вечорі довгі, то для одного за довго!

МЕДИЧНА ЛЯБОРАТОРІЯ
СВЯТОГО ОТЦЯ МИХАЙЛА
предкладає свої лікарства на слідуючі слабости:

РОСНИЧЕЛЬ ВОЛОСЯ Д-ра КЛАРА
Гарантуємо, що зупинить випадіння, застановить випад волосся і обновить новий ріст волосся на лисині. Пробна бутелька $3.00.

МАСТЬ на сгарину, лишай і пришч на тілі Пачка $2.00.

КРЕМ І МИЛО ДЛЯ КРАСИ ЛИЦЯ
від пришів, угрів, веснянок, морщин і слідів віспи. В пару днях лице молоде, чисте і гарне, в женщин і мущин. Ціна $1.25

КРАСКА НА СИВЕ ВОЛОССЯ
всіх кольорів. Нешкідливий. Бут. $3.00.

УСУНЕННЕ ВОЛОСЯ. Без бритви усуває волосся сейчас. Нешкідливий і чистий для мущин і женщин. $1.00.

СКЛАД ЛІЧНИЧОГО ЗІЛЛЯ І КОРІННЯ для женщин і мущин на внутрішні слабости та перестуду, желудок і нечисту кров. Пачка $2. ПІГУЛКИ НА СОЛІГЕРА І ГЛИСТИ, (їх признаки) брак апетиту, тягість у грудях, нахил на вомітн. Ціна $5.00.

РЕВМАТИЗМ. Натирання ревматизму, ломання тіла, рук, ніг і крижий. Бутелька $2.00

БАЛЬЗАМ НА КАТАР ЖОЛУДКА газн, здуття, регулює і чистить жолудок. Бутелька $2.00

БАЛЬЗАМ ТОНІК, чистить і будує кров, дає силу і апетит. Бут. $2.0

БАЛЬЗАМ НА КАШЕЛЬ, простуд, хрипку і задух. Бут. $2.0

Кромі наведених лікарств, приготовляємо лікарства на ріжні другі слабости для мущин, женщин і дітий. Прищліть гроші на лікарство, яке хоче те, а ми сейчас вишлемо його. ПИШІТЬ ПО КАТАЛЬОГ НОВИХ ЛІКАРСТВ БЕЗПЛАТНО. Пишіть ясно за вашу слабість. Лікарства посилаємо всюди. Гроші і письма адресуйте: 286—

ST. MICHAEL MEDECINE CO.,
ВОХ 797. Dept. S. W., CHICAGO, ILL.

ВАМ ОПЛАТИТЬСЯ РОБИТИ З НАМИ ІНТЕРЕС. — ЧОМУ?
БО МИ Є ТОЧНІ, УСЛУЖНІ І МАЄМО НАЙБІЛЬШИЙ ВИБІР РЕКОРДІВ
КОЛЯДИ НА РІЗДВО ХРИСТОВЕ.

10" 75 п.
ХОР ІМ. ЛИСЕНКА З ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Дірігент А. Гела.
29155F (Дивная новина (Херувими Свят і Стань. Да- (виде.
12" $1.25.
70013F (Слава в Вишних і Всяческая (Рождество Христове і По- (кой Вифлеемом.
СВЯЩ. К. КИРСТЮК, баритон з акомп. органа і дзвонів.
27110F (Рождество Твое, Христе, (Боже наш (Йордань.
УКРАЇНСКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА З КОЛЯДНИКАМИ.
70011F (Вертеп, часть 1. (Різдвяний (образ)
(Вертеп, часть 2. (Різдвяний (образ)
МИХАЙЛО ЗАЗУЛЯК, баритон.
27015F (На небі зірка (Всі разом співайте!

70000F (Бог Предвічний, часть 1. (Бог Предвічний, часть 2.
70003F (Отче наш (Вірую
УКР. ЦЕРКОВНИЙ КВАРТЕТ.
E4043 (Бог Предвічний (Христос родився.
E7307 (Нова радість стала (Небо і земля
E7308 (Радуйтеся усі люди (В яслах лежить, хор
10" 75 п.
УКРАЇНСЬКИЙ ЦЕРКОВНИЙ ХОР.
E7259 (Вселенная веселися (Ірод Цар
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27068F (Бог натуру (Во Вифлеємі
27069F (Ой там на Йордані (Щедрий вечір нині
27077F (Сійся, родися, на щастя на (здоровля (Пішла мати на границю

НОВІ УКРАЇНСЬКІ КОЛЮМБІЯ РЕКОРДИ

10" 75 п.
о. М. МАРУШАК, тенор.
27157F (Темна нічка, тай не видная (Ой защила калиноньки
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27156F (На фарми (Брехня
ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА: Юстина Мусяла, Дорка Петрачко і Тимко Крукар.
27154F (Спросини, часть 1. (Спросини, часть 2.
12" $1.25.
70012F (Лемковске Весіля, часть 1. (Лемковске Весіля, часть 2.

10" 75 п.
УКРАЇНСКА ОРХЕСТРА ПАВЛА ГУМЕНЮКА.
27143F (Кума з міста ішла (Танець мого кума
27140F (Подривини в Америці, часть (1. і 2.
12" $1.25.
70007F (Укр. баль в Америці, ч. 1. (Укр. баль в Америці, ч. 2.
70009F (Українське весіля в Аме- (риці, часть 1. і 2.
ЕВГЕН ЖУКОВСЬКИЙ, баритон.
27152F (Алилуя, в бом! (Стацця „Земна Вода".

Жадайте повного каталогу українських і російських рекордів. Пишіть або приходіть до нас. Пришліть спис рекордів, котрі хочете, а ми сейчас вишлемо їх вам за доспіданом. (С. О. Д.). Всі замовлення виконуємо скоро і гретельно. 110—

UKRAINIAN AMERICAN RECORD CO.,
86 SECOND AVE., близько 5-тої ул., NEW YORK CITY
DEPT. S.
ФІЛІЯ: 2 WEST 32nd STREET, коло 5th Avenue, NEW YORK, N. Y.
ВІДКРИТО ЦІЛИЙ ДЕНЬ І ВЕЧЕРАМИ.

БАНКИТИР УМЕР
Комедія з сільського життя на три дії.
Виступає в сій штуці 14 осіб. — Ціна 35 центів.
Замовлення слати до книгарні „Свободи".
"SVOBODA"
81-83 GRAND STREET, JERSEY CITY, N. J.

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВІ.

КЛІВЛЕНД, О.

На політичних вязнів.

З нашого рідного села Дахнова, повіт Любачів, одержали ми листа, що тая лядська влада арештувала кількох наших хлопців за те, що спілмили тольський памятник побіди над нашим народом. Чотирох хлопців відослано до тюрми то Львова: то: Стефана Маслянку, Андрія Маслянку, Михайла Сеню, і Ілька Стеця.

Та відомість спонукала нас заняться аферою в справі допомоги нашим політичним вязням, що караються по лядських тюрмах.

Зібрано $50 і відослано до краю через Обеднанне.

Жертвували по $5: Ф. Ольховий, Ів. Бдзіль, Ів. Касян, П. Чайка; по $2: Ів. Кухта, П. Бомбек; по $1.50: Ів. Ольховий; по $1: Ф. Планета (Чех), Дм. Біганівський, А. Мураль, Ф. Биць, М. Ціктор, А. Якимич, Ів. Бедз, М. Муваль, О. Шалапій, Гнат Пугачевич, С. Біганівський, Р. Шеремета, М. Кошіл, В. Комиш, Гр. Кисіль, Ол. Філь, Ів. Зеруха, Дм. Майструк, М. Костик, М. Шиманський, М. Пилат, І. Вязець, Ф. Муаль, а В. Пшик 50 ц.

Колядували: Ів. Бдзіль, стрілець У. Г. А., Ів. Касян, Ів. Ольховий, Ф. Ольховий.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

Дитина для дітей.

Я складала собі цілий рік і наскладала $10. А як прийшли Різдвяні свята, коли то всі купують подарунки, то і я думала дещо купити. Але коли згадала за те, як то мої родичі розповідали про біду в старім краю та про те, як там терпіть навіть наші діти, котрим не дають учитися по українськи, рішила післати ту жертву до Обеднання для висилки до старого краю на допомогу Рідній Школі, сиротам дітям та інвалідам.

Ольга Клапко, школярка.

—o—

РЕДІНГ, ПА.

Для інвалідів.

Підчас панахиди в укр. гр.-кат. церкві Рождества Преч. Дівй Марії зібрано $10, які відослано до Обеднання з призначенням на допомогу інвалідам.

—o—

ПЛЕЙНФІЛД, Н. ДЖ.

Коляда на Рідну Школу.

Минає вже три роки, як у нас утворився самостійний відділ У. Н. Союза. Початок заснования нашого відділу, як звичайно, був тяжкий, але при добрій волі його членів та праці організаторів відділ наш розвинувся і набрав силу. Всю справу організації відділу перевів учитель В. Білоруський, який оселився між нами в Плейнфіді. Спочатку було всього шестеро членів, хоч і мале число, але сильне духом та завзяттям до праці і своєю свідомістю. Поволі наш відділ зеднав 22 дорослих членів.

За цей короткий час свого істнування наш відділ улаштував уже кілька забав, з яких дохід віддав на національні потреби. До Рідного Краю ми посилали на акції Земельного Банку, на інвалідів, на Рідну Школу, на потерпівших від повені та на боєвий фонд.

Цього року члени нашого відділу уходили колядувати на Рідну Школу. Із заколядованих грошей висланно через Обеднання до Краю 30 долярів.

Коли взяти під розвагу малу скількість Українців, що замешкують в нашій місцевости, то треба вважати, що вони щедро складали коляду.

Наш відділ навязав близші зносини з иншими окольничними відділами У. Н. Союза й тому час від часу ми робимо спільні забави та спільні національні свята, помагаючи один другому матеріяльно й морально.

Дякуємо щиро всім жертвователям, що зложили в цьому році коляду на національні потреби та помогли нам при здвигненню своєї домівки, Народного Дому, а також дали допомогу Рідній Школі в Краю.

Дмитро Семенюк, писар.

ПОЗІР! НЮАРК, Н. ДЖ.
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
— уряджує —
УКРАЇНСЬКА КАТОЛИЦЬКА ПАРОХІЯ
ПРИ ЦЕРКВІ НА MORTON ST.
В ГАЛИ СТАРОЇ ЦЕРКВИ
НА COURT ST., NEWARK, N. J.
В СУБОТУ, 16. ЛЮТОГО 1929
Початок в год. 6-ій вечер.
Вступ лиш 35 центів.
До численної участи запрашає всіх 38-9
Комітет.

РУХ ПО ВІДДІЛАХ У. Н. СОЮЗА.

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Український Клюб Поступовий, від. 70, повідомляє, що на річнім мітингу дня 29. грудня 1928 вибрано новий уряд на 1929 рік як слідує: Стефан Костів, предс.; Іван Гелета, заст.; Ізаак Жидак, кас.; Павло Палдик заст.; Антін Онисик, секр.; Петро Бабяк, заст.; Іван Шур і Стефан Гладкий, контролюри. На тім мітингу ухвалено підвисшити запомогу для хорих членів на $8.00 (вісім долярів) тижнево.

КАСОВИЙ ЗВІТ ТОВ. УКРАЇНСЬКИЙ КЛЮБ ПОСТУПОВИЙ ЗА 1928 РІК:

ПРИХІД:

Вкладки членів до У. Н. С.	$2,983.96
Вкладки членів до Товариства і доход з балю	1,196.82
З перенесення з 1927 р.	542.71
Разом	$4,723.49

РОЗХІД:

Вкладки членів до У. Н. С.	$2,988.65
Рент за салю Нар. Дому	48.00
Заплата з хорів членам	198.00
Асекурація — інвенара	8.74
Виплата посмертного по померших членах	200.00
Датки урядників за виступи на похор. і автрмобіль	35.00
На Сиротинець висилано до У. Н. Союза	98.00
Свобода за друкі і тікети	14.50
За театральні книжочки	2.66
Видатки адміністраційні секретаря за 1928 рік	7.70
Платня урядників за 1928 р.	68.00
Дано на банкову книжочку	1,005.66
Готівка у касієра з дня 29. грудня остала	48.58
Разом	$4,723.49

БАНКОВА КНИЖОЧКА:

На банковій книжочці з кінцем 1927 р. було	$3,945.93
Дня 5. січня 1928 р. дано до банку	400.00
Дня 5. січня дописано процент	64.98
Дописано процент в липни 1928 р.	78.20
Дня 29. грудня дано до банку	605.66
Дописано 2 купони	4.25
Разом на банковій книжочці	$4,599.02

ЗАГАЛЬНЕ ЗІСТАВЛЕННЕ:

На банковій книжочці є	$4,599.02
Готівка у касієра	48.58
Аморт-ний Ліберти Бонд	100.00
Вартість інвентаря	319.50
Загальний маєток Товариства виносить	$5,067.10
З кінцем 1927 р. маєток Тов. був	4,408.14
Маєток Товариства за 1928 р. збільшився о	$658.96

Тов. Укр. Клюб Поступовий числить 155 дорослих членів і 109 дітей.

Товариство приймає нових членів до Товариства і до У. Н. Союза без вступного. Если член захорує має повідомити до двох днів секретаря почтовою карткою або телефоном на адресу: Антін Онисик, 83 Grand St., Jersey City, N. J. Tel. Montgomery 1838. Місячні мітинги відбуваються в першу суботу по першім, в гали Нар. Дому Укр.-Амер. Горожан, 72 Morris St. — Антін Онисик, секр.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ.

ПОШУКУЮ дівчини, котрої Українці, знаючої англійську мову, яко спільники до бізнесу. Ласкаві зголошення прошу слати на адресу:
K. D., c|o SVOBODA,
81-83 Grand St., Jersey City, N. J. 37-40

ПОШУКУЮ брата Антося Сандюк, котрий згубився від родини першого тижня в Америці 1910 року. Походить з міста Коломия, Гал. Прошу його власного, або звертіть йому увагу на се оголошення. 38-9
JOHN SANOJCA,
952 Stebbins Ave., Bronx, New York.

ПОШУКУЮ в дуже важнім справі МИХАЙЛА ТВАРДИЙ з села Сокалів, Ліско. Хто би знав про него, або він сам, прошу зголоситися на адресу:
PETRO TOKARSKYIL,
1028 Franklin Ave., Youngstown, O.

ПОШУКУЮ свого батька Кіндрата Баранчук з Лелюховської волости, Кольбасовку узду, Волинської губернії, котрий вийхав до Америки тому 25 літ, а також свого шварга Захарка Штик, котрий вийхав в Америку перед війною. Хтоби про них знав, або вони самі, прошу зголоситися до **PLATON K. BARANCZUK, First National Bank of Boston, Sucursal, Casilla Correo 500, Buenos Aires, Argentina.** 39-41

КЛИЧЕ СЕМЕНА ПАЛАМАРА, з Нью Йорку, телефоном: Орчард 2767. Дво зайдіть до нього на 443 1ст 6-та вул. Він продає: 2-фамілійний дім близько Нью Йорку, дата 50x100, гараж; ціна $4,500. Кромі того: бічерні, делікатесен, реставранти і все, що належить до ріжних сторін бізнесу. 38-39

НА ПРОДАЖ: Грецерія і бічерня на розі, бізнес добре вироблений межи машинами і иншими домами, продається тано з причини слабого здоровля. По близші інформації прошу казати, тіпи на адресу: к 36-40
N. Y. M. Co. SVOBODA,
Box 436, Jersey City, N. J.

НА ПРОДАЖ молочна фарма 163 акрів, миля від міста і висші школи, великий пріток пливе через фарму, грубий ліс, вся потрібна машинерія до фарми. Фарма в добрім стані, трактор, трактором орють, є кош, 30 штук худоби, 2 безроги, кури, качки і гуси, нова барна 2 роки як збудована, добрі будинки, Форд-трюк, і Додж роядстер. Продається дешево. По дальші информації пишіть до: 27-39
PETER GARBERA,
P. O. Box 176, Schuyler, N. Y.

АГЕНТИ — $50 тижнево, продаючи сорочки. Не треба грошей ні знання. Комісове згори. Зразки даром. **Madison Products, 562 Broadway, New York City.** 286—

ПРОДАЄ ДОМИ В МІСТІ НЮ ЙОРКУ Українська Фірма
S. FESOLOWICH & N. KOBZISTY, EXCHANGE REALTY CO.,
41 East 7th St., New York City.
Tel. Orchard 9677. 16—

НА ВЕСНЯНИЙ СЕЗОН.
Деревця овочеві (цепи) всякого роду, рівнож деревця тіністі, корчі осадібні, рожі, виногради, живоплоти і т. п. Усі дерева в інспектованої через State Mass. і гарантовані, що як котре не прийметься, дається безплатно другі. Пишіть по цінник: 39—
SHABAN NURSERY,
27 ARTISAN STREET,
WILLIMANSETT, MASS.

СТІННІ КАЛЕНДАРІ на 1929 р. 5 найновіших стінних календарів з святами на кождий день за 61
Один календар 30 ц.
Ілюстрований календар висилається на бажання КОЛЛІТЕСН Pfg. CO., 418 E. 6th St., NEW YORK, N. Y.

АДВОКАТ
Б. ПЕЛЕХОВИЧ
2300 WEST CHICAGO AVENUE,
CHICAGO, ILL.
Практикує у всіх судах; займається переведенням абстракти; виготовляє контракти купна і продажі; переповажкує спадкові справи; полагоджує старокревні, патентові і проті справи. 191—

КАЛЕНДАРІ НА 1929 РІК

Календар „ПРОСВІТИ"	60
Кал. „ЧЕРВОНОЇ КАЛИНИ"	55
Календар „ЛЮБОВ"	60
ВЕРХОВИНА, 3 зл.	1.00
Кал. реб. „ПЕРЕЦЬ"	50
Кал. У. Н. СОЮЗА	50

10 центів екстра, про бере олеи календар. Хто бере два то самі оплачуємо пересилку. 15—

СУРМА
103 AVE. A, NEW YORK, N. Y.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК
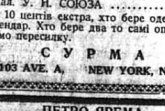
ЗАЙМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2568

DO YOU KNOW WHY - - - The Tip System Makes Slaves Of Us All ? Drawn for this paper By Fisher